

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 285/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátskou kanceláriou H., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. J. H., vo veci namietaného porušenia jej práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 CoE/38/2010 z 31. marca 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júla 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského

súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 CoE/38/2010 z 31. marca 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá *inter alia* poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmluvy o úvere z 21. decembra 2004 (ďalej len „zmluva“) poskytla sťažovateľka fyzickej osobe úver v sume 464,71 €, ktorý spolu s ďalšími poplatkami bol povinný dlžník vrátiť v 10 mesačných splátkach v sume po 83,65 € od 17. januára 2005. Na zabezpečenie úveru bolo účastníkmi zmluvného vzťahu priamo v zmluve dohodnuté, že splnomocnený zástupca dlžníka, priamo v zmluve určený, je oprávnený v prípade, ak dlžník neplní svoje povinnosti, okrem iného podpísať notársku zápisnicu o uznaní dlhu, ktorá má povahu exekučného titulu. Keďže dlžník neuhradil dve po sebe idúce splátky, 2. júla 2005 bola notárom spísaná notárska zápisnica, ktorú podpísal v zmluve určený splnomocnený zástupca dlžníka. Následne bol 17. októbra 2005 podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi, ktorý na základe poverenia udeleného Okresným súdom Lučenec (ďalej len „okresný súd“) 15. novembra 2005 začal nútený výkon rozhodnutia. Na základe ostatného návrhu sťažovateľky z 28. októbra 2009 na zmenu súdneho exekútora okresný súd uznesením č. k. 14 Er 1028/2005-16 z 23. decembra 2009 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil. Zároveň zamietol návrh sťažovateľky na zmenu súdneho exekútora. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že potvrdil prvostupňové uznesenie ako vecne a právne správne.

3. Podľa názoru sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu a postupom súdov, ktorý mu predchádzal, boli porušené jej práva „*vyplývajúce z článku 1 Dodatkového protokolu...*“. V ďalšom sťažovateľka interpretovala čl. 1 dodatkového protokolu, poukázala na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu a v podstatnom uviedla, že „*tým, že súd zasiahol do vykonávacieho konania... tak, že exekučné konania bez ďalšieho zastavil, porušili právo sťažovateľa vlastniť majetok v zmysle Protokolu 1 Dohovoru*“.

4. Sťažovateľka na základe uvedeného navrhla, aby ústavný súd vydal nález:

„Základné právo spoločnosti P., s. r. o., na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 CoE/38/2010-30 zo dňa 31. 03. 2010.

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 CoE/38/2010-30 zo dňa 31. 03. 2010 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva spoločnosti P., s. r. o. primerané finančné zadosťučinenie v peniazoch v sume 4712,34 Eur..., ktoré mu zaplatí krajský súd do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť spoločnosti P., s. r. o., trovy právneho zastúpenia v sume 387,86 EUR s DPH...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

8. Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

9. Sťažovateľka, kvalifikovane zastúpená advokátom, vo svojom návrhu žiadala, aby ústavný súd v súvislosti s namietaným uznesením krajského súdu sp. zn. 17 CoE/38/2010 z 31. marca 2010 vyslovil porušenie (iba) práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a zrušil toto rozhodnutie. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľky so zastavením konania v jej exekučnej veci, čím podľa jej názoru bolo porušené jej právo „*vlastniť majetok v zmysle Protokolu 1 Dohovoru*“.

10. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu *každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon, a všeobecné zásady medzinárodného práva.*

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

11. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprosedné princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod právne normy. Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu nie je ani žiadna vecná súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a označeným právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Preto je sťažnosť v tomto rozsahu zjavne neopodstatnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Nad rámec dôvodov odmietnutia sťažnosti (bod 11) ústavný súd dodáva, že aj keby sťažovateľka v podanej sťažnosti namietala porušenie niektorého zo základných práv na súdnu ochranu (resp. právo na spravodlivý proces), čo neurobila, ústavný súd by jej sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh totiž vyplýva, že v danom prípade sťažovateľka nevyčerpala všetky prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv a slobôd v systéme všeobecných súdov účinne poskytuje, keďže nepodala dovolanie proti namietanému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 17 CoE/38/2010 z 31. marca 2010, a to napriek tomu, že v sťažnosti tvrdený dôvod („tým, že súd zasialhol do vykonávacieho konania... tak, že exekučné konania bez ďalšieho zastavil, porušili...“, pozri bod 3) je dovolacím dôvodom podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Podľa uvedenej právnej normy je

dovolanie tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje napr. na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 70/93, podľa ktorého „Okolnosť, že odvolací súd nesprávne potvrdil uznesenie okresného súdu o zastavení konania (v danom prípade pre nezaplatenie súdneho poplatku, pozn.), treba považovať za dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a) O. s. p., lebo ňou odňal tomuto účastníkovi možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) O. s. p.] a bránil mu v realizácii procesného práva domáhať sa ochrany práva na súde, ktoré bolo porušené alebo ohrozené.“. Ak okresný súd v exekučnej veci sťažovateľky toto konanie (podľa jej názoru neoprávnene) zastavil a krajský súd namietaným uznesením ho (podľa jej názoru neoprávnene) potvrdil z dôvodu, že predložená notárska zápisnica nie je spôsobilým exekučným titulom, hoci podľa jej názoru išlo o právne perfektný úkon a exekučné súdy boli povinné z neho vychádzať, potom exekučné súdy (teda aj krajský súd namietaným uznesením) odňali sťažovateľke možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP].

13. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

14. V závere ústavný súd poukazuje tiež na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorý v rozsudku z 27. januára 2007 vydanom pod sp. zn. 3 Cdo/164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „*súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.*“.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. augusta 2010